

POSTANOWIENIE

Dnia 15 lipca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
na posiedzeniu w dniu 15 lipca 2026 r. r., bez udziału stron
wniosku obwinionego prokuratora X.1 Y.1 o wyłączenie SSN X.Y. od
rozpoznania sprawy o sygn. II ZIZ 14/22

postanowił:

**nie uwzględnić wniosku o wyłączenie SSN X.Y. od
rozpoznania sprawy o sygn. akt II ZIZ 14/22.**

UZASADNIENIE

Pismem z dnia 12 czerwca 2026 r. obwiniony prokurator X.1 Y.1 wniósł o wyłączenie SSN X.Y. od udziału w rozpoznaniu sprawy o sygn. akt II ZIZ 14/22, z uwagi na istnienie okoliczności mogących wywołać uzasadnione wątpliwości co do jego bezstronności we wskazanej powyżej sprawie. Zdaniem wnioskodawcy przejawiają się one w braku rozpoznania jego wniosków o umożliwienie osobistego zapoznania się z całością akt sprawy w siedzibie sądu lub o doręczenie ich kserokopii. Obwiniony zarzucił, że powyższe działanie (zaniechanie) stanowi rażące naruszenie jego prawa do obrony (art. 42 ust. 2 Konstytucji RP, art. 6 ust. 3 lit. b i c EKPC oraz art. 6 k.p.k.) i manifestuje negatywne nastawienie sędziego SSN X.Y. (członka składu orzekającego) do jego osoby, co w odbiorze zewnętrznym wywołuje uzasadnione przekonanie o braku bezstronności i uprzedzeniu członka składu orzekającego.

Wnioskodawca podniósł również, że sędzia X.Y. wykazuje bierność i akceptuje powyższe zaniechania, czym przyzwala na aprioryczne rozstrzygnięcie sprawy. Dodatkowo, zdaniem wnioskodawcy, posługiwanie się wobec niego w toku postępowania określeniem „obwiniony” (w sprawie dotyczącej uchylenia immunitetu prokuratorskiego) stanowi złamanie zasady domniemania niewinności oraz jednoznacznie wskazuje na ukształtowanie się w składzie orzekającym uprzedzenia i z góry powziętego założenia o zasadności wniosku o uchylenie immunitetu. W konsekwencji wnioskodawca zarzucił, że opisane uchybienia proceduralne, pozbawienie go prawa do obrony oraz dostępu do akt sprawy, prowadzą do naruszenia zasady dwuinstancyjności postępowania i w obiektywnym odbiorze społecznym w pełni uzasadniają wątpliwość co do bezstronności sędziów wyznaczonych do rozpoznania sprawy.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek o wyłączenie sędziego Sądu Najwyższego X.Y. nie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 41 § 1 k.p.k. sędzia ulega wyłączeniu, jeżeli istnieje okoliczność tego rodzaju, że mogłaby wywołać uzasadnioną wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie. Podkreślić należy, że zawarty w tym przepisie zwrot „uzasadniona wątpliwość” nakazuje badanie podnoszonych okoliczności nie przez pryzmat subiektywnego przekonania strony (wnioskodawcy), lecz z punktu widzenia obiektywnego, zewnętrznego obserwatora.

Analiza argumentacji wnioskodawcy prowadzi do wniosku, że upatruje on podstaw do wyłączenia sędziego, będącego członkiem składu orzekającego, wyłącznie w sferze podejmowanych (lub zaniechanych) w toku postępowania czynności o charakterze organizacyjnym, jak chociażby brak realizacji jego wniosków o udostępnienie akt sprawy (doręczenie kserokopii), będących w kompetencjach przewodniczącego lub sprawozdawcy. Podobnie, jeśli chodzi o posługiwanie się wobec prokuratora terminem „obwiniony” w sprawie immunitetowej. Nazewnictwo to ma charakter wyłącznie techniczno-prawny i wynika ze stosowanej w tego typu sprawach nomenklatury proceduralnej (tj.

odpowiedniego stosowania przepisów k.p.k.), co w żaden sposób nie implikuje uprzedniego przesądzenia o winie czy zasadności wniosku o uchylenie immunitetu.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że wydawanie przez sąd decyzji procesowych niezgodnych z oczekiwaniami strony, a nawet ewentualne uchybienia proceduralne popełnione przez skład orzekający, nie mogą stanowić samodzielnej podstawy do wyłączenia sędziego w trybie art. 41 § 1 k.p.k. Te zarzuty, mogą być ewentualnie podnoszone w ramach zaskarżenia orzeczenia kończącego postępowanie, nie zaś w drodze kwestionowania bezstronności sędziego. Instytucja wyłączenia sędziego nie służy bowiem do korygowania bieżących decyzji proceduralnych sądu.

Wobec powyższego, przywołanie we wniosku okoliczności, pozostających poza zakresem podstaw normatywnych wyłączenia sędziego zawartych w rozdziale 2 Działu II Kodeksu postępowania karnego w zw. z art. 171 pkt 1 ustawy z dnia 28 stycznia 2016 r. Prawo o prokuraturze skutkowało nieuwzględnieniem wniosku prokuratora X.1 Y.1 o wyłączenie od rozpoznania sprawy SSN X.Y.

Mając na uwadze powyższe, należało orzec jak na wstępie.

[P.V.]

[r.g.]